

IMMIGBEL

Naar een betere arbeidsmarktpositie voor mensen met een migratieachtergrond

DUUR
15/12/2016 - 15/03/2021

BUDGET
1.120.710 €

PROJECT BESCHRIJVING

Context

België is een immigratieland. Eerste generatie migranten zijn verantwoordelijk voor meer dan 15 procent van de arbeidskrachten en voor meer dan 50 procent van de groei van de arbeidskrachten. De sociaal-economische positie van migranten in België laat echter veel te wensen over. Nergens in de EU15 is de kloof tussen de migranten en autochtonen zo groot. De armoedecijfers van de eerste generatie migranten zijn van de ergste in de EU15. In geen andere EU-landen zijn de eerste generatie-migranten zo sterk oververtegenwoordigd in de minimum inkomensbescherming.

Hoewel we weten dat de werkgelegenheid van mensen met een migratieachtergrond achterop hinkt, weten we minder over de oorzaken daarvan, een lacune die IMMIGBEL wil invullen. Onderzoek naar de positie van mensen met een migratieachtergrond in België is bijna uitsluitend gebaseerd op cross-sectionele data. Dit project beoogt longitudinale data te gebruiken, die tot 18 jaar bestrijken, om de arbeidsmarkttrajecten van immigranten op individueel, huishouden en bedrijfsniveau te onderzoeken.

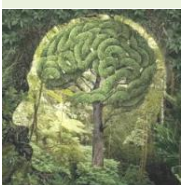
Algemene doelstellingen en onderliggende onderzoeksvragen

Aangezien ons team bestaat uit sociologen, demografen, economen en juristen - zowel uit de universitaire wereld als uit de federale overheid, is onze aanpak multidisciplinair en interdisciplinair. Door rijke administratieve gegevens en enquêtes te koppelen, streven we naar een grondig inzicht in de complexe dynamiek van de sociaaleconomische trajecten van mensen met een migratieachtergrond. Met geavanceerde longitudinale analyses hopen we nieuwe inzichten te verwerven over de socio-economische positie van mensen met een migratieachtergrond. We zullen ook bijzondere aandacht besteden aan een minder onderzochte subgroep van migranten: gedetacheerde werknemers uit de EU.

Individueel niveau

Op het individuele niveau streven we naar een beter begrip van de werkgelegenheidstrajecten van mensen met een migratieachtergrond vanuit een individueel perspectief. De trajecten die de eerste generatie migranten volgen, weerspiegelen de wisselwerking tussen kansen en belemmeringen waar mensen met een migratieachtergrond mee te maken krijgen alsook hun eigen strategische reacties.

Door administratieve gegevens en surveys te koppelen, kunnen we grootschalige data gebruiken om de arbeidsmarkttrajecten van mensen met een migratieachtergrond in kaart te brengen. Onze bijdrage ligt in het feit dat we gedetailleerd en voor een relatief lange periode (openvolgende kwartalen voor 18 jaar) de rol van determinanten zoals origine, migratiegeschiedenis, gender, leeftijd, huishoudenkenmerken op de arbeidsmarkttrajecten van mensen met een migratieachtergrond analyseren. We richten ons bovendien ook op gesubsidieerde en publieke beleidsmaatregelen die de verbetering van de werkgelegenheid op het oog hebben.

Het niveau van het huishouden

Op het niveau van het huishouden bestuderen we de arbeidsmarkttrajecten in relatie tot gezinsvorming - met bijzondere aandacht voor het gebruik van werk-gezinsbeleid. We gebruiken longitudinale microdata van het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om de trajecten van arbeidsmarktdeelname en de opname van werk-gezinsbeleid door migranten en autochtone ouders tussen 2000 en 2014 te documenteren. Daarnaast bestuderen we in welke mate verschillen tussen ouders met en zonder een migratieachtergrond kunnen worden verklaard door verschillen in werkgelegenheid en inkomensposities voor de geboorte van een kind. Naast de beschikbaarheid van unieke microdata, vormt België ook een interessante case aangezien het land enerzijds een voortrekkersrol vervult in de ontwikkeling van werk-gezinsbeleid zoals formele kinderopvang en gesubsidieerde uitbesteding van huishoudelijk werk. Maar anderzijds kent België ook de grootste arbeidsmarktverschillen tussen migranten en autochtonen.

Het bedrijfsniveau

Tenslotte analyseert ons project arbeidsmarktprestaties door de lens van de Belgische bedrijven waarin immigranten werken. Het doel van het werkpakket ULB / Mons is het longitudinale panel van Belgische firma's en hun werknemers te gebruiken om verschillende aspecten betreffende de aanwezigheid van migranten te verhelderen die tot nu toe niet bestudeerd werden, namelijk: 1) de rol van concurrentie van de productmarkt in loondiscriminatie tegen immigranten; 2) de incidentie en determinanten van over-opleiding onder immigranten; (3) de effecten van de mismatch van opleiding en vaardigheden op autochtone en werknemers met een migratieachtergrond; 4) de gevolgen van overkwalificatie in termen van productiviteit, lonen en winsten naar de herkomst van werknemers; 5) de beleidsimplicaties van het verzamelde bewijsmateriaal op al deze kwesties.

Potentiële impact van het onderzoek op wetenschap, maatschappij en/of beleid

De impact wordt op twee belangrijke fronten verwacht:

a. We beogen een belangrijke bijdrage te leveren aan de internationale wetenschappelijke literatuur en debat

b. We beogen bij te dragen aan een beter geïnformeerd debat en beleid aangaande dringende kwesties betreffende migratie. Het proces en het resultaat van het project zullen waardevolle informatie bieden voor zowel onderzoekers als beleidsmakers. Het onderwerp is van een heel hoge beleidsurgentie.

Het project heeft verschillende activiteiten gepland om in dialoog te kunnen gaan met stakeholders en beleidsmakers en om de onderzoeksresultaten te kunnen communiceren naar beleidsmakers en een breder publiek (bvb. via beleidspapers, de media en een slotconferentie).

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Prof. Ive Marx
Universiteit Antwerpen (UAntwerpen)
Centrum voor Sociaal Beleid (CSB)
Ive.marx@uantwerpen.be

&

Dr. Gerlinde Verbist
Universiteit Antwerpen (UAntwerpen)
Centrum voor Sociaal beleid (CSB)
Gerlinde.verbist@uantwerpen.be

Partners

Prof. Karel Neels
Universiteit Antwerpen (UAntwerpen)
Centrum voor Longitudinaal en Levensloop
Onderzoek (CeLLO)
karel.neels@uantwerpen.be

Prof. François Rycx
Université Libre de Bruxelles (ULB)
Solvay Business School - Economics and management
SBS-EM (CEB, DULBEA)
frycx@ulb.ac.be